

REKOMENDACIJOS DĖL MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, DALYVAVIMO NACIONALINIAME MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIME 2017 M.

- 1.1.1 Svarbiausia vadovautis nuostata, jog visų mokinių mokymosi pasiekimai yra svarbūs, ir kiekvieno mokinio pažangos planavimas turi būti atliekamas remiantis kuo objektyvesniais mokymosi pasiekimų duomenimis. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai testavimo dieną neturi patirti atskirties, jie turi teisę vienodomis sąlygomis dalyvauti mokymosi pasiekimų vertinime ir atlikti tuos pačius testus, kuriuos atlieka visi atitinkamos klasės mokiniai, taip pat gauti tokios pat formos ataskaitą apie savo mokymosi pasiekimus.
- 1.1.2 Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams būtina sudaryti esminius specialiuosius jų poreikius atitinkančias sąlygas (pvz. patogi, dėmesio neblaškanti sėdėjimo vieta, tinkama rašymo priemonė, geras apšvietimas), tačiau negalima suteikti pagalbos (pvz. aiškinti užduočių sąlygas, leisti naudotis skaičiuokliu ar skirti daugiau laiko), dėl kurios mokinio rezultatai galėtų būti geresni, nes tik užtikrinant vienodas sąlygas mokinių rezultatai gali būti palyginami be papildomų sąlygų. Svarbu, kad testų rezultatai parodytų realią padėtį (pvz. ką mokinys gali/negali atlikti savarankiškai be niekieno pagalbos) ir padėtų planuojant mokiniui būtiną paramą ateityje.
- 1.1.3 Ypatingais atvejais, kai dalyvavimas testavime gali turėti neigiamą poveikį specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko savijautai ar sveikatai, pasitarus su mokinio tėvais, galima nuspręsti mokinio testavimą organizuoti kitaip (pvz. testavimą organizuoti atskiroje patalpoje, kitą dieną ar suteikiant kitas išskirtines sąlygas, priemones ar pagalbą) arba mokinio visai netestuoti (dėl tokių sprendimų mokykla pati turėtų prisiimti atsakomybę).
- 1.1.4 Jeigu specialiųjų ugdymosi poreikių turintis mokinys testus iš pradžių atliko vienodomis sąlygomis, tačiau, pedagogų nuomone, jam pritrūko laiko ir/arba kitokios paramos, rekomenduojama mokiniui pasiūlyti pakartoti testą (arba leisti tęsti darbą pažymėjus, kuri testo dalis buvo atlikta iki to momento, kai sąlygos pasikeitė) jau kitokiomis sąlygomis ir išsiaiškinti, kokia pagalba mokiniui yra veiksminga ir ar tikrai padeda pasiekti geresnių rezultatų.
- 1.1.5 Jeigu, mokyklos sprendimu, mokiniui atliekant testą buvo suteikta jo rezultatus paveikusi pagalba (pvz. skiriama daugiau laiko, leidžiama naudotis skaičiuokliu ir pan.), apie tai turi būti pažymėta mokinio testo sąsiuvinyje ir DIVEMO sistemoje (taikoma tik tuo atveju jeigu mokykla rezultatus suveda į specialią NEC pateiktą elektroninę formą).
- 1.1.6 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių rezultatų suvedimas į DIVEMO sistemą (taikoma tik tuo atveju jeigu mokykla rezultatus suveda į specialią NEC pateiktą elektroninę formą) ir rezultatų interpretavimas:
  - 1.1.6.1 Visų mokinių, atlikusių NMPP testus, rezultatai turi būti suvedami į DIVEMO sistemą;
  - 1.1.6.2 Jeigu mokinys mokosi pagal pritaikytą ar individualizuotą ugdymo programą, tačiau testus atlieka kaip ir visi kiti mokiniai – be papildomos pagalbos, galinčios turėti įtakos rezultatams, DIVEMO sistemoje nieko papildomai žymėti nereikia. Šiuo atveju mokinio ataskaitoje-profilyje bus pažymėta, jog mokinys mokosi pagal pritaikytą arba individualią ugdymo programą, tačiau testą atliko be papildomos pagalbos. Tokiu atveju, rekomenduojama su mokiniu ir/arba mokinio tėvais individualiai aptarti mokinio atliktas ir neatliktas užduotis, o mokinio rezultatus interpretuoti atsižvelgiant į tai, jog nors ugdymo procese mokiniui pagalba yra suteikiama, testą mokinys atliko tokiomis pat sąlygomis kaip ir kiti mokiniai. Aptariant rezultatus svarbu turėti omenyje, kad šie rezultatai turi būti vertinami, analizuojami ir interpretuojami individualiai, atsižvelgiant į mokyklai žinomas aplinkybes.

1.1.6.3 Jeigu mokinys mokosi pagal pritaikytą ar individualizuotą ugdymo programą ir atliekant testą jam buvo suteikta specialistų rekomenduojama pagalba (galinti turėti įtakos rezultatams) – suvedant mokinio rezultatus į DIVEMO sistemą, specialiai tam skirtoje vietoje (suvedant rezultatus tai bus matoma) reikia pažymėti, jog mokinys testą atliko su pagalba. Šiuo atveju mokinio profilyje bus pažymėta, jog mokinys mokosi pagal pritaikytą arba individualią ugdymo programą ir testą atliko su pagalba. Tokiu atveju, rekomenduojama su mokiniu ir/arba mokinio tėvais individualiai aptarti mokinio atliktas ir neatliktas užduotis, o mokinio rezultatus interpretuoti atsižvelgiant į jam suteiktą pagalbą. Aptariant rezultatus svarbu žinoti, kad rezultatai, gauti pakeitus sąlygas, turi būti vertinami, analizuojami ir interpretuojami individualiai, atsižvelgiant į mokyklai žinomas aplinkybes. Individuali testo rezultatų ir atskirų užduočių, atliktų vienodomis arba skirtingomis sąlygomis, analizė gali būti labai naudinga planuojant tolesnę tikslingą mokymosi pagalbą mokiniui.

1.1.6.4 Mokyklos ir klasės ataskaitose rezultatai bus apskaičiuojami ir pateikiami dvejopai: visų testus atlikusių mokinių rezultatai (vidurkis, pasiekimų lygiai ir pan.) ir mokyklos ar klasės mokinių rezultatai neįskaičiuojant specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių rezultatų. Todėl rekomenduojama, jog vienomis ar kitomis sąlygomis, testus laikytų visi mokyklos mokiniai.